Ankenævnet for Forsikring

Den 7. februar 2018 blev i sag nr. 91207:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Himmerland Forsikring gs.
Himmerlandsgade 110
9600 Aars

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Himmerland Forsikring gs. Han klager over, at selskabet har afvist yde dækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Klageren kom til skade den 3/9 2014 under en motocross-konkurrence, hvor han fungerede som flagpost under afholdelse af klubmesterskabet i motocrossklubben, hvor hans søn var medlem. Da en løbsdeltager væltede, løb klageren ud på kørebanen for at hjælpe vedkommende. På vej tilbage til sin post blev han påkørt af to andre deltagere.

Selskabet har afvist, at der er forsikringsdækning med henvisning til, at klageren fremkaldte sin tilskadekomst ved grov uagtsomhed.

I klageskema af 11/8 2017 til nævnet samt i vedlagte bilag har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Min kunde, [klager], kom til skade d. 3. september 2014 i forbindelse med et motorcrossstævne i ... Motorklub. [Klager] var i den forbindelse blevet bedt om at hjælpe som flagpost og fik i den forbindelse udleveret et flag og en placering på banen, hvor han skulle være behjælpelig under løbsafviklingen.
>
> Det understreges, at min kunde ikke modtog nogen form for instruktion af motorklubben om, hvorledes han skulle udføre sit hverv som flagpost, ligesom han ikke tidligere havde udført lignende funktioner under løbsafviklingen.

Under løbets afvikling væltede en kører på banen skråt udfor min kundes placering, og den flagpost der var placeret længere fremme på banen, vinkede min kunde frem for at hjælpe den væltede kører, således at denne kunne komme videre. Min kunde krydsede herefter banen, hjalp den væltede kører op igen, så denne kunne komme videre, men under krydsning tilbage over banen blev min kunde ramt af en anden motorkører.

Det skal ligeledes bemærkes, at den flagpost der vinkede min kunde frem for at hjælpe den væltede kører, tillige var næstformand i ... Motorklub på daværende tidspunkt og derfor havde instruktionsbeføjelsen for min kunde.

Ved sammenstødet pådrog min kunde sig adskillige skader, herunder ikke mindst skade på højre ben medfølgende afkortning af benet på 2 cm. Der er således tale om en skade af et ikke uvæsentligt omfang.

Ulykkestilfældet blev anmeldt telefonisk til Himmerland Forsikring i september 2014, og i juni 2016 fremsendte min kunde, via mit kontor, udfyldt skadeanmeldelse for uheldet. Skadeanmeldelsen vedlægges til nærværende som bilag 1.

Den 14. juli 2016 forespurgte forsikringsselskabet om yderligere oplysning, jf. bilag 2, som jf. bilag 3, blev fremsendt d. 11. august 2016. Den 24. august 2016 fremsendte Himmerland Forsikring afvisning af at anerkende ulykkestilfældet, jf. bilag 4. Som det fremgår af afvisningen, vurderede forsikringsselskabet, at den af min kunde udviste adfærd måtte betegnes som grov uagtsomt, hvorfor forsikringsselskabet er fri for ansvar.

På vegne af min kunde anmodede jeg, jf. bilag 5, Himmerland Forsikring om at genoverveje deres afslag i sagen ved skrivelse af d. 2. september 2016. I den forbindelse gjorde jeg forsikringsselskabet opmærksom på, at min kunde ikke havde modtaget nogen form for instruktion forud for dennes ageren som flagpost, og derfor var uden viden om, hvorledes en flagpost forventes at agere under løbsafvikling.

Himmerland Forsikring anmodede herefter om, at der blev fremlagt dokumentation for, at min kunde ikke havde modtaget en sådan instruktion af klubben i forbindelse med løbsafviklingen, og i perioden frem til januar 2017 udvekslede der skrivelser herom mellem mit kontor og ... Motorklub. Kopi af denne korrespondance vedlægges som bilag 6.

Afslutningen på skriverierne med ... Motorklub endte med skrivelse fremlagt som bilag 7 af d. 17. januar 2017 i henhold til hvilken, den tidligere formand, ..., overfor mit kontor bekræftede, at [klager] ikke modtog en egentlig instruktion forud for løbet, idet man mente, at [klager] var tilstrækkeligt informeret om ansvar og ageren. Man begrundede dette med, at han tidligere havde været hjælper til to stævner afholdt i ... Motorklub.

D. 24. januar 2017 fremsendte jeg skrivelsen fra [den tidligere formand] til Himmerland Forsikring og anmodede dem om, at de genovervejede afslaget af d. 24. august 2016. Denne skrivelse fremlægges som bilag 8. Dagen efter fremsendte jeg yderligere oplysning til Himmerland Forsikring om, at min kunde ikke havde været flagdommer ved andre arrangementer, idet han ved det ene havde passet grillen og det andet arrangement havde pumpet vand til banen fra en nærliggende sø. Disse yderligere oplysninger fremlægges som bilag 9.

D. 29. marts 2017 fremsendte Himmerland Forsikring på ny afslag på dækning under ulykkesforsikringspolicen med henvisning til, at det fortsat var selskabets opfattelse, at forsikringsbegivenheden var fremkaldt ved grov uagtsomhed, og hans helbredsmæssige følger af ulykken derfor ikke er omfattet af ulykkesforsikringen. Seneste afvisning i sagen fremlægges som bilag 10.

Da det herefter ikke har været muligt at indgå anden aftale, herunder aftale om suspension af forældelsesfrister, har det været nødvendigt at indbringe sagen for Ankenævnets bedømmelse.

Det er min opfattelse, at uheldet er omfattet af ulykkesforsikringen, idet den af min kunde udviste adfærd ikke kan karakteriseres som grov uagtsom, herunder også set i henhold til tidligere anke-nævnspraksis."

Selskabet har i brev af 13/9 2017 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager var den 3. september 2014 til motocross klubmesterskab i ... Motorklub sammen med sin søn, der kører motocross. Sønnen deltog i klubmesterskabet.

Eftersom klager var vant til at komme i klubben og ofte var til stede under afvikling af løb og mesterskaber, blev klager bedt om at hjælpe med at være flagpost under mesterskabet. Som flagpost skulle klager under afviklingen af heats advare motocrosskørerne om eventuelle farer på banen. Klager accepterede hvervet som flagpost.

Det har i sagsforløbet været genstand for drøftelser mellem parterne, om klager modtog instruktion i at være flagpost forud for afviklingen af klubmesterskabet. ... Motorklub har i skrivelse af den 17/1 2017 (bilag 7) oplyst, at klager nok ikke modtog instruktion umiddelbart inden det aktuelle klubmesterskab, men at klager ved 2 tidligere stævner afholdt i ... Motorklub havde været hjælper og der var blevet instrueret om en flagposts ansvar og ageren. På den baggrund fandt ... Motorklub, at der ikke ved mesterskabet den 3. september 2014 var behov for yderligere instruktion af klager. Klager bestrider rigtigheden af disse oplysninger.

Under et heat væltede en motocross kører, og klager, der var flagpost, løb ud på banen for at hjælpe køreren op igen.

Det er anført i klageskriftet, at klager blev vinket ud på banen af en anden flagpost, der på det tidspunkt var næstformand i klubben. Det bemærkes, at oplysningen om, at klager blev vinket ind på banen af en anden flagpost, der oven i købet skulle have haft en instruktionsbeføjelse over for klager, er en ny oplysning, der ikke tidligere har været gjort gældende af klager. Den oplysning om begivenhedsforløbet er først fremkommet i klageskriftet, og det bestrides, at ankenævnet kan tillægge denne nye forklaring nogen vægt.

Det viste sig, at den væltede kører ikke var kommet noget til. Klager hjalp ham op, hvorefter køreren fortsatte heatet.

Herefter krydsede klager banen for at komme tilbage til sin flagpost. Oversigtsforholdene for kørerne var på det sted meget dårlige, idet kørerne skulle henover en meget høj bakke umiddelbart før. Kørerne kunne derfor ikke se klager på banen, og eftersom klager som flagpost havde forladt sin post, blev kørerne heller ikke advaret om faren fra flagposten.

På vej over banen blev klager først påkørt af en kører, hvorved han pådrog sig åbent knoglebrud på højre underben. Derefter blev han ramt af endnu en kører, hvorved han yderligere pådrog sig åbent knoglebrud på højre albue/underarm med samtidig ledskred af spolebenet ved albueleddet samt brud på samtlige ribben i højre side og luft i lungesækken.

Klager anmeldte hændelsen til ulykkesforsikringen ved anmeldelse af den 17/6 2016 (bilag 1).

Ved brev af 24/8 2016 (bilag 4) meddelte vi klagers advokat, at vi ikke kunne anerkende, at følgerne af ulykken er omfattet af ulykkesforsikringen. Vi gjorde gældende, at klager havde fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed og henviste til, at klagers adfærd var forbundet med indlysende fare for tilskadekomst.

Danmarks Motor Union DMU beskriver på deres hjemmeside og i regelsættet for motocross strenge krav til sikkerheden ved træning og afvikling af løb. Om flagposterne anføres det, at flagposterne er den vigtigste sikkerhedsfaktor, der er på banen. Flagposter opstilles de steder på banen, hvor banesynsrapporten kræver det, og hvor klubben i øvrigt finder det nødvendigt. En banesynsrapport er et officielt dokument, der bl.a. beskriver og godkender sikkerhedsforholdene på en bane, der benyttes til motorsport. Banerne godkendes af DMU 1 gang årligt.

Der fremgår følgende af regelsættets punkt 3.5 (bilag A): 'Der er anbragt flagofficials forsynet med gult, grønt og hvidt flag ved uoverskuelige sving og bakker. Gult flag vises af en flagofficials, når en kører er styrtet, eller der er opstået anden fare. Flagofficialsen må ikke gå ud på banen til en styrtet kører, men skal koncentrere sig om at advisere øvrige kørere om faren'.

Efter en fornyet gennemgang af sagen fastholder vi, at klagers tilskadekomst er fremkaldt ved grov uagtsomhed, jfr. FAL § 18, stk. 2, og at klager derfor ikke har krav på erstatning fra ulykkesforsikringen.

Til støtte for synspunktet gøres det gældende:

- at klager var vant til at deltage ved træning, stævner, mesterskaber m.v. i ... Motorklub,
- at klagers søn kører motocross og deltog i det aktuelle klubmesterskab,
- at klager accepterede hvervet som flagpost til klubmesterskabet,
- at klager tidligere havde fungeret som hjælper ved stævner i ... Motorklub, hvor han var blevet instrueret i en flagposts ansvar og ageren,
- at det ikke kan tillægges nogen vægt, at klager bestrider - på noget tidspunkt - at have modtaget sådan instruktion,
- at det ikke kan tillægges nogen vægt, at klager så sent som i klageskriftet for første gang oplyser, at han under det pågældende heat blev vinket frem af en anden flagpost, der havde instruktionsbeføjelse over for ham,

- at klager som flagpost løb ind på banen, mens der var et motocross-heat i gang,
- at denne adfærd er i strid med reglerne i Danmarks Motor Unions regelsæt og de instruktioner, som klager tidligere havde fået af ... Motorklub,
- at klager i henhold til regelsættet og instruktionen burde være blevet på sin post,
- at klager løb ind på banen for at hjælpe en væltet kører, der viste sig at være helt uskadt og uden videre kunne fortsætte heatet,
- at klager blev kørt ned, da han krydsede banen på vej tilbage til sin flagpost,
- at det kan anføres, at der kunne være noget akut eller refleksagtigt over klagers adfærd på vej ind på banen, men at dette på ingen måde gør sig gældende for adfærden på tilbagevejen til klagers flagpost,
- at klager valgte at krydse banen på et sted, hvor oversigtsforholdende for kørerne var betydeligt forringet på grund af en høj bakketop,
- at klager blev påkørt af 2 på hinanden følgende kørere, hvilket understøtter, at oversigtsforholdene var dårlige, og at der ikke var noget at bebrejde kørerne,
- at påkørslerne var uundgåelige,
- at klager efter omstændighederne burde have hørt, at der var kørere på vej over bakketoppen,
- at klager desuagtet tog chancen og krydsede banen,
- at klager kunne have valgt at forblive, hvor han var, indtil heatet var slut, eller valgt et andet og mindre farligt sted at krydse banen,
- at klager ved sin adfærd ikke blot bragte sig selv i en yderst farlig situation, men også udsatte kørerne for betydelig fare for personskade,
- at klager kom alvorligt til skade ved påkørslerne,
- at klager handlede på en måde, hvor der var indlysende fare for tilskadekomst,
- at klager fremkaldte forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed, jfr. FAL § 18, stk. 2, og
- at klager derfor ikke har krav på erstatning fra ulykkesforsikringen."

Klagerens advokat har i brev af 29/9 2017 til nævnet bl.a. anført:

> "Forsikringsselskabet gør blandt andet gældende, at der ikke som led i oplysningerne overfor Ankenævnet for Forsikring kan medtages oplysninger, som man ikke mener tidligere at have modtaget hos forsikringsselskabet. Forsikringsselskabet mener dermed at kunne afskære Ankenævnet for Forsikring for vurdering af sagens faktuelle omstændigheder.

Det er min opfattelse, at dette ikke kan være tilfældet, idet Ankenævnet for Forsikring må antages at have en fri bevisvurdering, og derfor selv er herre over, hvilke beviser og faktuelle oplysninger man vil lægge til grund for sagens behandling.

Jeg skal ved nærværende dog opfordre Himmerland Forsikring til at oplyse, hvorvidt disse for forsikringsselskabet tilsyneladende nye oplysninger giver anledning til en ændret afgørelse af afvisningen. Forsikringsselskabet bedes således forholde sig til, hvorvidt man vil yde forsikringsdækning, såfremt det lægges til grund, af min kunde blev vinket ind på banen af en anden flagpost, som tillige var næstformand i motocrossklubben.

For så vidt angår det af forsikringsselskabet i øvrigt oplyste til sagen, er det min opfattelse, af forsikringsselskabet alene har forholdt sig til sagen med argumenter i hindsight.

Det bestrides endvidere, at [klager] på et tidligere tidspunkt havde modtaget instruktion som flagpost i forbindelse med stævner afholdt af motocrossklubben, og det understreges og fastholdes således, at [klager] ikke forud for det pågældende stævne og ej heller tidligere havde modtaget nogen instruktion fra klubben i regelsæt og adfærd for flagofficials. I den forbindelse er det særligt værd at bemærke, at det fremlagte regelsæt fra Dansk Motorunion ikke er et regelsæt, der distribueres til forældre for motocrosskører i motorklubber, hvorfor en motocrossklub ikke kan antage, at alle klubbens medlemmers forældre er bekendte med et sådan regelsæt. Det må alt andet lige være motorklubbens ansvar at sørge for fornøden og tilstrækkelig instruktion og information af de officials, man ønsker at tilknytte til afholdelsen af klubbens motocrossstævner.

Det er derfor ikke afgørende for sagen, hvorvidt [klagers] adfærd er i strid med regelsættet, idet regelsættet i sin egenskab af en sikkerhedsforskrift ikke har været [klager] bekendt.

Det bemærkes også, at [klager] gik ind på banen for at hjælpe en nødstedt kører. Denne kører, som senere viste sig at være uskadt, havde brug for [klagers] hjælp, idet han lå fastklemt under motorcyklen på en måde, så denne ikke kunne rejse sig af egen kraft. [Klagers] assistance til den nødstedte kører var således at løfte motorcyklen, således at denne kunne komme fri og fortsætte heatet. Forsikringsselskabets retrospektive vurdering af, at køreren senere viste sig at være uskadt, har ingen selvstændig betydning for bedømmelsen, idet [klager] ikke gik ind på banen for at hjælpe en kører, der var kommet til skade, men en kører der ikke af egen hjælp kunne komme fri.

Forsikringsselskabet anfører også, at [klager] af egen vilje valgte at krydse banen på et sted, hvor oversigtforholdene for kørerne var betydeligt forringet på grund af en høj bakketop. [Klager] har ingen indflydelse på banens udformning, og havde ligeledes heller ikke indflydelse på sin placering på banen som flagofficial, hvorfor det synes at være uden betydning, hvilken udformning banen havde. [Klager] valgte at krydse banen på det sted, han var placeret, idet han i momentet vurderede, at den nødstedte kører skulle have hjælp hurtigt og ikke kunne vente på, at [klager] fandt et, i forsikringsselskabets øjne, egnet sted at gå ind på banen. I den forbindelse bæres det også in mente, at den nødstedte kørers placering ikke var en placering, som [klager] havde indflydelse på, og uanset hvor [klager] havde entreret banen, ville han være endt det samme sted, netop det sted hvor den væltede kører var.

…

Endeligt findes forsikringsselskabets bemærkning om, at [klager] kunne have valgt at forblive, hvor han var, indtil det hele var slut eller alternativt at finde et mindre farligt sted at

krydse banen, ligeledes at være en vurdering der er præget af en særlig form for efterrationalisering.

Ved bedømmelse af sagen er det min opfattelse, at der bør lægges vægt på, at [klager] ikke har haft et skjult forsæt til at påføre sig selv personskade, ligesom det ikke er åbenlyst, at han ville påføre sig personskade, såfremt han skulle assistere den nødstedte kører. Den af [klager] udviste adfærd kan således ikke betegnes som grov uagtsomhed, hvorfor forsikringsselskabet bør anerkende skaden og dækningsomfanget på den af [klagers] tegnede ulykkesforsikring.

Endeligt kan det oplyses, at af de tre tegnede ulykkesforsikringer som [klager] har været omfattet af på skadestidspunktet, er det alene Himmerland Forsikring, der vurderer adfærden som grov uagtsom, idet de øvrige to forsikringsselskaber har anerkendt erstatningspligten."

Selskabet har i brev af 16/10 2017 til nævnet bl.a. anført:

"Det anførte i vores svarskrift af den 13/9 2017 fastholdes, herunder også det anførte om begivenhedsforløbet. Som svar på klagers opfordring kan vi oplyse, at selskabet ikke finder anledning til at forholde sig til et hypotetisk begivenhedsforløb.

Det fastholdes også, at klager på ulykkestidspunktet var instrueret i hvervet som flagpost. Dette fremgår direkte af sagens bilag 7, der er en skrivelse af 17/1 2017 til klagers advokat fra den tidligere formand i ... Motorklub.

Hvad angår klagers adfærd, så gentages det, at klager blev påkørt, da han krydsede motocrossbanen på vej tilbage til sin placering som flagpost. Det er dermed uden betydning for sagen, at klager valgte at entrere banen 'på det sted, han var placeret, idet han i momentet vurderede, at den nødstedte kører skulle have hjælp hurtigt og ikke kunne vente på, at [klager] fandt et, i forsikringsselskabets øjne, egnet sted at gå ind på banen'. En mulig akut situation var med andre ord overstået, da klager krydsede hanen på tilbagevejen til sin placering som flagpost. Bemærkningerne herom i svarskriftet fastholdes."

Det fremgår af sagen, at motocrossklubben i brev af 17/1 2017 til klagerens advokat har oplyst**:**

"I 2014 var [klageren] som bekendt flagpost ved et klubmesterskab i … Motor Klub, og blev desværre påkørt af en motocrosscykel.

[Klageren] modtog ikke en egentlig instruktion forud, idet vi mente at [klageren] var tilstrækkelig informeret angående en flagposts ansvar og ageren, da han har været hjælper til 2 øvrige stævner afholdt i … Motor Klub, og til disse stævner er der givet instruktion."

Det fremgår ligeledes af sagen, at klageren i mail af 24/1 2017 til sin advokat har oplyst**:**

"Jeg har ikke været flagdommer ved andre arrangementer :) Ved det ene har jeg passet grillen, og det andet hjulpet med at pumpe vand til banen fra en nærliggende sø. Så [jeg] har ikke modtaget nogen form for instruktion."

8. 91207

I Motocross Reglement 2017 fra Danmarks Motor Union indgår bl.a. denne passus, som også var gældende i 2014: "Flagofficialsen må ikke gå ud på banen til en styrtet kører, men skal koncentrere sig om at advisere øvrige kørere om faren".

Af forsikringsbetingelserne Ulykke 5 Betingelsesnummer 080-3 fremgår bl.a., at forsikringen dækker direkte følger af ulykkestilfælde (pkt. 4.1.a) undtaget "følger …, der skyldes den forsikredes … grove uagtsomhed" (pkt. 4.2.g).

Der er for nævnet ikke fremlagt kort eller fotos af motocrossbanen eller uheldsstedet.

Nævnet udtaler:

Klageren fungerede som såkaldt flagpost under afholdelsen af et klubmesterskab i den motocrossklub, hvor hans søn var medlem. Klageren havde efter det oplyste ikke modtaget egentlig instruktion i en flagposts ansvar og opgaver, men havde tidligere i andre funktioner bistået ved afviklingen af motocrossløb. Under et løb væltede en motocrosskører ud for det sted, hvor klageren stod som flagpost. Klageren løb ud på motorbanen for at hjælpe den pågældende motocrosskører, der efter klagerens oplysninger lå klemt under sin motorcykel. Det viste sig, at vedkommende ikke var kommet alvorligt til skade, og klageren hjalp køreren fri og den pågældende kunne køre videre. Da klageren herefter fra placeringen på motorbanen passerede tilbage til det sted ved kanten af motorbanen, hvor han virkede som flagpost, blev han påkørt af først en og herefter yderligere en anden løbsdeltager. Klageren blev i den forbindelse påført alvorlige skader på blandt andet ben og arme.

Selskabet har afvist, at der er forsikringsdækning for skaderne, og har henvist til, at klageren har fremkaldt sin tilskadekomst ved grov uagtsomhed.

Nævnet bemærker indledningsvist, at det er fastlagt i forsikringsbetingelserne, at forsikringsdækningen bortfalder, når den sikrede har udvist grov uagtsomhed. Nævner bemærker ligeledes, at når selskabet gør gældende, at der foreligger grov uagtsomhed fra klagerens side, har selskabet bevisbyrden herfor.

Nævnet bemærker videre, at klagerens oplysninger om, at han blev vinket ud på kørebanen af klubbens næstformand, som havde instruktionsbeføjelse over ham, først er fremkommet ved indbringelsen af sagen for nævnet – næsten to år efter skadens indtræden. Nævnet finder, at der må stilles skærpede bevismæssige krav til oplysninger, der fremkommer med en sådan forsinkelse. Da klageren ikke på det foreliggende har sandsynliggjort rigtigheden af denne oplysning, finder nævnet ikke, at kunne lægge oplysningen til grund for dets bedømmelse af sagen.

Nævnet bemærker, at klageren som forælder til en motocrosskører og som tidligere frivillig medhjælper ved stævner på skadetidspunktet må have haft kendskab til motocross og derfor have været klar over de alvorlige risici, der er forbundet med at bevæge sig ud på motorbanen under et løb. Nævnet bemærker yderligere, at han efter det oplyste krydsede ud på motocrossbanen på et sted, hvor der var dårlige oversigtsforhold for motocrosskørerne.

Uanset at klagerens handling – at passere ind på motorbanen under motocrossløbet – på denne baggrund som udgangspunkt må bedømmes som groft uagtsom, finder nævnet, at det må tillægges afgørende betydning, at klageren iværksatte sin handling for at afværge en overhængende fare for yderligere skade på en forulykket motocrosskører. Nævnet finder på denne baggrund efter en samlet vurdering, at klagerens handlinger – herunder at klageren efter at have bistået den forulykkede motocrosskører passerede ud fra motorbanen for at kunne fortsætte som flagpost – må anses for forsvarlig, jf. herved forsikringsaftalelovens § 19, stk. 2.

10. 91207

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Himmerland Forsikring gs, skal anerkende, at den anmeldte skade ikke er undtaget fra dækning med henvisning til at skaden er forvoldt ved grov uagtsomhed fra klagerens side og genoptage behandlingen af sagen på dette grundlag.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings